

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 kрона temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četril leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Izpolnjujte in vračajte nabiralne pole za „Kažipot“!

Našemu kmetu v prevdarek.

„Kmeti stan — najtežji stan,“ je vobče znana govorica, a malokdo si stavi vprašanje, zakaj je tako težek, in še manjše je število onih, kateri bi na to vprašanje vedeli pravi odgovor.

Navadno se misli, da je kmeti stan zato najtežavnejši stan, ker mora kmet skozi celo leto težko in naporno delati. Pa to ni res, saj ima vsak drug stan tudi svoje težave in neprijetnosti. Delo je le tistemu težavno, kdor ga opravlja brez ljubezni in veselja do svojega poklica.

Kmeti stan je zato najtežji stan, ker v vsakem drugem stanu človek lažje napreduje, lažje pride do blagostanja — če z nič, to se pravi brez lastnega premoženja začne. Drugi stanovi, tisti kateri dobivajo redno plačo, lahko izhajajo, ne da bi se posebej premoženja imeli.

Če je prav n. pr. uradniku proti koncu mesca že pošel denar, prvega že zopet dobi, da lahko en mesec živi, in tako gre naprej od mesca do mesca. Kmet nima nikakega rednega dohodka: če je dobra letina zasluži precej, če je srednja, manj in če je slaba, ima izgubo, mora doplačevati. Ali kako bode pa doplačeval, ako nič nima? Posledica tega je, da kmet, kateri je toliko ali pa ne veliko manj dolžan, kakor je njegovo imetje vredno, v sedanjih časih ne bo dolgo gospodaril, in čim dalje tem hujše bo za zadolžene kmete.

Poglaviti vzrok, da gre kmeti stan raskovo pot, so preveliki dolgovi. Od kod neki pridejo toliki dolgovi? Gotovo čez 80% odtod, ker stari posestva predrago izročajo in mladi predrago prevzemajo. Kadar se stari ne more že več ganiti ne na levo ne na desno, tedaj pa izroči mladim posestvo še z večjimi dolgovi, kakor jih je sam imel in zavoljo katerih ni zamogel več izhajati, in še obremeni kmetijo s kolikor mogoče velikim prevžitkom.

Marsikateri stari bode rekel: za božjo voljo, živ pa tudi ne morem v zemljo, od česa pa naj živim, če bi prevžitka ne imel. Starši, kateri sinu premoženje izročijo, imajo pravico in si tudi lahko velik prevžitek izgovorijo. Dolgovi pa niso premoženje. Kdor bi bil primoran sinu samo dolgove izročiti, tak naj ima toliko očetovske ljubezni in naj sinu svetuje, da naj gre rajši ročno s trebuhom za kruhom po svetu, kakor da bi pet ali deset let kmetoval, nazadnje pa moral itak iti s kmetije. Za takšnega je bolje, da kar gre in ne potratí svojih najboljših let v nevhvaležnem delu. Kjer stari ne more kmetovati, bo mladi mogel še manj.

Zakaj pa mladi predrago prevzamejo, saj jih vendar nihče ne more siliti? Ravno v tem grmu tiči zajec. Mladi vzame predrago, ker ne ve, kako se dandanes kmetuje. In kako bi tudi vedel, ker stari nimajo navade, svojih odrastlih otrok v vseh notranjih zadevah, posebno kar se tiče denarja, natančno poučiti. Česar človek ne pozna, to si po navadi kot nekaj prav lahkega in prijetnega predstavlja. On vzame predrago, ker ne kupi kmetije za gotov denar, ampak za dolgova. Da je dolgove treba obrestovati in enkrat plačati, na to ne misli veliko, do tega je še dolgo in kar je še v daljni bodočnosti, to

si človek le prerad slika v najprijetnejših barvah. Naši mladi kmetje računajo tako enako, kakor mlekarica v basni. Neka žena je nesla na glavi veliko lončeno posodo mleka v mesto. Med potom si je računala tako: Za novce, katere za mleko dobim, kupila bodem 100 jajc, jih bom nasadila in piščeta vzgojila. Piščeta bodem vsa prodala in za to prase kupila. Tega bom lepo redila in potem, ko bode prav velik in debel, ga bom prodala in za te novce bom kupila kravo in teleta. Od samega veselja, da bode imela kravo in teleta, je poskočila, a pri tem ji pade lončena posoda z glave, mleko se razlije in z njim vse njeno bogastvo.

Tako enako računajo tudi naši mladi. Pa se bom oženil in ker sem tudi drugače fant, da je kaj, (na tihem ima namreč vsak sam sebe za najodličnejšega fanta v celi okolici) dobil bom pridno ženko in zraven še cel kup denarja. Fant še ne ve, da so neveste, pridne in bogate obenem, redke kot bele vrane. Bogato dekle ima zlata, pridno, skrbno, pošteno, zdravo in podjetno dekle pa je že zlato samo ob sebi.

Ena ali druga nada se ne izpolni, up za upom splava po vodi in nazadnje izprevidi, da on ni posestnik kmetije, ampak posestnik različnih vknjiženih in nevknjiženih dolgov.

Vsako posestvo ima dve vrednosti, in sicer prometno vrednost, to je tista svota, za katero se posestvo lahko proda, in drugič dohodninska ali resnična vrednost, to je tista svota, katero kmetija po odbitku vseh stroškov po običajni visokosti obrestuje. Če deneš novce v hranilnico, dobiš 4% obresti. Kako visoko pa obrestuje tvoja kmetija tisto svoto, katero si zanjo dal? Odgovor na to vprašanje bil bi velevažen za vsakega kmeta, bi mu kar odprl oči in ga po-

LISTEK.

Vi ste moj jetnik!

Povest iz burske vojske. — Iz hrvaškega prevel I. Vuk. (Konec.)

III.

Za eno uro se vrne. Z njim pridejo trije angleški pešci. Prišli so tako, da jih ni mogel nihče opaziti.

Sluga, Martin Svendt, je že čakal častnika ter mu šel nasproti do vrat vile.

— Dober slučaj nam je pomagal, gospod — reče. — Buru je od nagle jeze postalo slabo in meni so zapovedali, naj ga vedem v sobo za tujce, da se odpočije. Jaz sem pa izbral sobo, iz katere ne more uiti in kjer se vrata lahko zastražijo in ki nima peči.

— A zakaj to?

— Da bi v zadnjem trenutku, ko bi videl, da je vjet, ne sežgal važnih papirjev, če jih nosi s seboj.

— Bravo! Ti si zvit deček.

— A to še ni vse. Prosil me je, naj mu prinesem črno kavo. Sobarica bi mu morala nesti v sobo. Jaz sem ji pa odvzel in nesel sam. Prej sem dal v kavo prašek, ki ga je čvrsto uspal.

— Pa ga menda nisi ...

— Ne bojte se, gospod, on se za eno ali dve uri gotovo zbudi. Glava mu sicer bo nekoliko težka, a to nam še posel olajša. Ko je zaspal, sem zaklenil vrata in ključ vtaknil k sebi. Služinčadi sem pa rekel, da je sam vrata zaklenil, da bo mirno spal. Izvolite samo nekoliko pogledati skozi ključavnico.

Po prstih sta šla po hodniku ter se vstavila pred vratmi. Skozi ključavnico je videl angleški častnik v sobi, ki je bila nekoliko mračna vsled zastorov, na divanu moža v na pol ležečem položaju in kraj njega na stoliču čašo za kavo in vodo.

— Dobro je, dragi moj! — reče Anglež zelo zadovoljen slugi. — Sedaj mi daj ključ, a jaz ti takoj dam nagrado za tebe in tvojega prijatelja.

— Prosim vas, poslušajte me še za hip. Ker moramo jaz in moj prijatelj takoj oditi, ko vam predam ključ in ker se od Burov, ki so zelo složni, nimava nadjati milosti, vas prosim, da napišete meni in mojemu prijatelju legitimacijo, da lahko, ker sva Angležem učinila uslugo, nemoteno prideva skozi angleški tabor. Nadalje prosim, da burskega častnika tako dolgo ne vjamete, dokler se ne zmrači, ker midva, dokler je svetlo, ne moreva uiti. Če nas pa vjamejo, bilo bi zelo hudo.

— Vraga! — se razsrdi Anglež in lopi nestrpljivo z nogo. — Koliko pogojev mi še hočeš staviti?

— Nič več, gospod! Vi to lahko storite. V eni uri bo tema, kakor v rogu, a prej se on ne prebudi.

— Gorej, naj bode! — reče angleški častnik ter iztrga list iz svoje listnice. Napiše nekaj besedi in ga da slugi. V tem mu tudi da zavitek, v katerem je objubljeno zlato, za katero se je sluga silno ponižno zahvalil.

— Ta listič, — reče častnik — predaj polkovniku, in on ti napravi legitimacijo.

— Še eno malenkost prosim — reče sluga podavši častniku ključ. — Vaši vojaki naj dobro pazijo na vrata in z dvoriščne strani na okna te sobe. Smem vam pokazati prostor?

— Da, stori in reci, kar je potrebno.

Martin Svendt se hitro oddalji, a za hip za tem je prišel skozi vrtna vrata iz sobe. Z njim je bil človek grbav in zakrpan. V največji naglici in vendar zelo oprezno sta delala, da prideta neopažene od posestva. Šla sta naravnost v angleški tabor. Kakor vidimo, ni čakal Martin z begom, da nastane noč.

IV.

Z veliko nestrpnostjo, vendar z vojaško vztrajnostjo je čakal angleški častnik celo uro v ozkem prostoru, katerega mu je Svendt označil. Skrbno je pazil na vrata sobe, v kateri se je nahajal burski častnik. Naposled je vendarle nastala noč in prišel čas posla. Dvema vojakoma, ki sta stala dobro zakrita, je dal znak, da je prižgal dve vžigalici, naj prideta k njemu. Eden

učil boljše kakor vse knjige in poučni govori skupaj.

Komur dandanes kmetija nese 3%, ta ima izvrstno urejeno posestvo, kdor dobi 2%, ta se lahko šteje za jako srečnega, kdor dobi 1%, temu ni sila mrmrati. Kdor ne dobi nič obresti, samo da mu ni treba doplačevati, je še tudi lahko zadovoljen. Komur se posestvo pod navadnimi razmerami višje obrestuje kakor po 3%, to je izvenreden gospodar, k njemu se bomo šli vsi učiti kmetovati.

Nekaj jako važnega in resnega lahko vsakdo iz teh podatkov izprevidi, namreč: Kako neki je mogoče, da bi zadolženi kmet obstal, če mora on dolgove po 5%, in še višje obrestovati, kmetija pa, za katero je on dolge napravil, obrestuje mu jih k večjemu 3%, navadno pa po 0%. Eden ali drugi zadolženi kmet si bode mislil: res je hudo, pa tako nevarno vendar le ni. Če bi v resnici tako bilo, bi jaz že zdavno več kmet ne bil. Dvajset let že gospodarim in če ravno sem močno zadolžen, upam, če bode božja volja in volja mojih upnikov, gospodaril še bodem do svoje smrti.

Odgovor na to „samozavestno“ trditev prihodnjič.

Volilni shod pri Sv. Miklavžu pri Ormožu.

Dne 4. septembra 1804 vršil se je tukaj na vrtu g. Franc Simoničeve gostilne volilni shod. Akoravno je med zborovanjem dež curkoma lil, je bila udeležba mnogobrojna. Posebno so prišli tudi skoraj vsi župani in odborniki sosednih občin. Od Sv. Bolfenka je prišlo okolu 30 zavednih mož.

Po otvoritvi zborovanja od strani prvomestnika „Sloge“ dr. J. Omuleca izvoljen je bil predsednikom zborovanja g. Anton Peitler, ki je oddal besedo deželnemu poslancu Ivanu Kočevanju. Navdušeno pozdravljen govoril je naš vrli poslanec osobito o ljudski naobrazbi, ki tvori podlago za uspešno gospodarstvo. S posebnim zanimanjem sledili so navzoči tudi njegovim poučnim izvajanjem o umni vinoreji. — Ko je končno razložil novi volilni red in važnost volitev iz občne skupine ter utemeljeval potrebo, da se vsak volilec volitve zanesljivo udeleži, so mu začeli navzoči viharno pritrjevati ter se je na njegov predlog z navdušenjem enoglasno sprejela kandidatura našega zaslužnega državnega poslanca dr. Miroslava Ploja.

Deželnemu poslancu izreklo se je na to priznanje in zahvala za njegovo delovanje v deželnem zboru.

Zatem povzame besedo dr. J. Omulec, ki v poljudnih besedah razjasni več točk volilnega reda. Krepko se zavzemajoč za kandidaturo

dr. Ploja, polaga znova vsem volilcem gorko na srce, da se vsak volitve udeleži.

Dr. Omulec opisuje slednjič, kako „očetovsko“ skrbi deželni zbor v Gradcu za nas južnoštajarske Slovence. Akoravno tvorimo tretjino vsega prebivalstva, nimamo n. pr. niti ene meščanske šole, niti ene trgovske šole, niti ene slovenske kmetijske šole, niti enega slovenskega učiteljsišča.

Napisi na deželnih uradih in zavodih, železnicah itd. so samo nemški, čeravno prispevamo tudi Slovenci k tem napravam. Predlaga vsled tega z velikim odobravanjem sprejeto resolucijo, s katero se zahteva ločitev slovenskega dela štajarske dežele od nemškega in samouprava za slovenski del z ustanovitvijo posebnega oddelka v deželnem šolskem svetu in pri namestnji.

Tržan g. Kolarič iz Središča govori v vzne senih besedah o Miklavžovskih bralnih pevskih društvih ter navdušuje ljudstvo za mnogobrojni pristop.

Župan g. Vraz iz Žerovinc govori o slogi in o našem geslu, vse za vero, dom, cesarja in navdušuje v jedrnatih besedah, da se vsak volilec zanesljivo udeleži volitve dne 20. septembra 1904, sicer je odpadnik od naroda in od vere.

Sprejelo se je enoglasno še več drugih pomembnih resolucij, na kar je predsednik gosp. Peitler, zahvalivši se guvernikom in prirediteljem shoda, kakor tudi vsem udeležencem sploh za trud in tako mnogobrojni obisk, volilni shod zaključil.

Celjske in štajarske novice.

— **Volilni shod v Celju.** Slovenski volilci! Celjsko politično društvo „Naprej“ vas nujno vabi na shod, ki bode prihodnjo nedeljo, dne 11. septembra t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju. Vabimo s tem vse narodno zavedne možje-volilce iz celega celjskega okraja na važen razgovor zaradi volitev v deželni zbor. Trdno pričakujemo, da bode vsaka občina celjskega okraja poslala k zborovanju nekaj mož. Iz mesta Celja in celjske okolice udeleži se pa lahko tem večje število. Poročal bode o deželnem zboru gospod deželni poslanec dr. Ivan Dečko. O volitvah in novem volilnem razredu bode govoril dr. V. Kukovec. Razven teh nastopijo še drugi guverniki. Ker je to zadnji volilni shod, pozivljamo tudi volilce onih krajev, kjer se zaradi pičlosti časa ne morejo več sklicati volilni shodi. Začetek ob 3. uri popoldne.

— **Volilni shodi.** Opozarjamo še enkrat na volilna shoda, katera se bodeta vršila v nedeljo, 11. t. m. Dopoldne ob 9. uri se bo predstavil kandidat g. Ferdo Roš volilcem v Št. Jurju ob

južni železnici. Poročal bo tudi deželni poslanec g. dr. Juro Hrašovec o svojem deželnozbornem delu in g. dr. Karlovšek o splošnih narodnih razmerah. Ob 3. uri popoldne se bo gosp. Roš predstavil volilcem v Vitanju. Poleg njega bodo nastopili isti gg. guverniki. Volilce opozarjamo na važnost teh shodov ter jih pozivljamo, da se čim v največjem številu udeleže shodov! Čas je jako pripraven, in sramota bi bila, ako bi kdo izostal. Torej vsi na shod!

— **Sprejem dijakov slovenske gimnazije v Celju.** Dne 16. sept. je sprejem dijakov v slovensko gimnazijo v Celju. Poklicane kroge, učitelje, duhovnike in slovenske starše opozarjamo, da je prav posebne važnosti za napredek slovenske gimnazije v Celju, ako se sprejme veliko število nadarjenih dijakov v prvi razred, kajti za ta slučaj je že zagotovljena paralelka in bode zavod prihodnje šolsko leto štel 6 razredov. Torej!

— **Iz Gomilskega.** V nedeljo dne 4. sept. t. l. je doživela naša prijazna vas nekaj izrednega. Uprizorila se je namreč igra „Zgubljeni sin“, katero so predstavljale gomilske mladenke s prijaznim sodelovanjem cenjenih gospic Malike, Lizike Turnšek iz Nazarja pri Mozirju. Igralo se je zelo dobro; posebno nam je dopadalo vedenje in govorjenje čarovnice in kraljice. Tej igri je sledila Krekova burka „Pravica se je izkazala.“ Uloge so bile dobro razdeljene; vsak je bil na svojem mestu, vsi igralci so pošteno storili svojo dolžnost. — Prostorna šolska soba, kjer se je igralo, je bila do zadnjega kotička polna, skupila se je lepa vsotica v korist stavbe nove cerkve. Želimo le, da bi nas igralci skupno s cenj. igralkami še kdaj razveselili s kako igro. Ustregli nam bodo prav gotovo!

— **Šoštanj.** Krajni šolski svet v Šoštanju priredi v nedeljo, dne 11. septembra t. l. šolsko veselico, pri kateri bodo učenci proizvajali spevoigro „Štirje letni časi“. Vstopnina: za sedeže 60 v, za stojišča 20 v. Ker se vstopnina porabi za nakup šolskih potrebščin, se nadplačila hvaležno sprejmejo. Veselica se vrši v dvorani hotela „Avstrija“ ob polu 4. uri popoldne. K mnogobrojni udeležbi vabi krajni šolski svet.

— **Iz Laškega.** Da naš nemčurski občinski odbor slabo gospodari, nam je sicer že davno znano, da bi pa silil tako naravnost v gospodarsko propast občine, kakor je to pokazal minoli teden, tega nismo pričakovali. Na občinski tabli je bil nabit nekaj dni oglas, da se bode sklepalo 31. avgusta o najetju nekega posojila, sicer brez navedbe visokosti. To je tako nedolžno izgledalo, kakor le kaj, in nihče se ni za ta oglas posebno brigal. Ko pa pride usodepolni 31. avg., izbruhne naenkrat vest, da namerava tržki obč. odbor najeti posojilo od par sto tisoč kron (!) za nakup faliranega Gunkeljevega kopališča! Torej kopališče, pri katerem je že našla cela vrsta

mora prižgati žepno svetilko, katero so imeli seboj. Roke so mu drhtele od razburjenosti, ko je odpiral vrata ter vstopil v temno sobo. Bur je še vedno ležal v istem položaju na divanu.

— Samo če ga le ni zastrupil? — pomisli Anglež. Nato pristopi k njemu, ga zgrabi za ramo in ga strese:

— Gospod, vi ste moj jetnik!

Pa v istem hipu zavpije, kakor da bi ga piknila kača ter grozno zakolne. Da bi se kletev uresničila, morala bi streti nebo in zemljo v prah in pepel.

V tistem trenutku je namreč padel z ramen okrogel predmet z velikim ropotom na tla.

Ta predmet je bila velika — repa, okrog katere je bil zamotan bel robec; od daleč je izgledalo, kakor glava, obvezana z belim robcem, krog čela.

Vjetnik ni bil iz mesa in krvi, ampak je bil sestavljen iz obleke, ki je bila spretno na polnjena s senom in slamo, a na ovratnik sukne je bila postavljena velika repa mesto glave.

Zaradi polmraka v sobi in gledanju skozi ključavnico je prevaralo Angleža popolnoma.

Iz hodnika se je slišal vesel smeh, ki je odmeval iz ženskih grl. Mar se je to smešno aretiranje godilo pred nepozvanimi pričami? — Trepetajoč od srda poleti angleški častnik z golo sabljo na hodnik. Ali tam ni bilo nikogar. —

Strašno razjarjen odhiti s svojimi vojaki od hiše k svojim četam.

V.

Čitatelj se še spominja, da je ravno Martin Svendt nagovoril Angleža, naj gre v angleški tabor po nekaj vojakov, da se burski častnik lažje vjame.

Ko je ta res odšel, obvesti Martin svojega gospodarja in burskega častnika o nevarnosti, ki mu preti. Vsi skupaj so takoj sklenili zvižajo, katera je, hvala Martinovi lokavosti, kakor smo videli, sijajno uspela. Ko je angleški častnik s svojimi ljudmi pazil na dve okni in ena vrata na prednji strani hiše, je odšel burski častnik, preoblečen v raztrgano obleko, z Martinom skozi majhna vrtna vratica iz vile. — Udarila sta po najkrajši poti v angleško taborišče in sta imela prost vhod in pregled po celem taboru. Kakor vemo, ju je priporočil s pismom angleški stotnik. Tako sta prišla mirno skozi mnogobrojne straže po dolgem mučnem hodu do generala Botha. — Njega so silno razveselile donešene vesti in Rajterjevi podatki o angleškem taborišču. Izjavil se je, da bo kmalu odstranjen angleški klin, ki je ločil dva močna dela burske vojske. Sedaj se oba dela lahko združita s — četami generala Deweta.

Nasproti temu je razgovor angleškega stotnika radi burskega častnika z angleškim generalom izpal povsem drugače.

Angleški častnik mu je zamogel le pokazati slamnatega moža z repo. — Polkovnik se je pa največ zato srdil, zakaj je stotniku tako lahko-miselno verjel in izdal Burom angleški tabor.

Sprevidel je, da mora angleška vojska takoj zapustiti svoje dosedaj tako izvrstno stališče.

Krivcu se je odrekla nadaljna sposobnost v napredovanju, a vrhu tega je še dobil ukor, ki mu je vzel vso dobro voljo do kakega podobnega početja. Vrli Martin Svendt mu je pa poslal pismo z denarjem:

„Gospod stotnik!

Jaz sem Bur z dušom in telom! Ali bi bil lopov, da bi izpolnil Vašo zahtevo ter izdal svojega dobrega gospodarja, njegovega bodočega zeta, svojo domovino in svoj narod. Bil bi tudi lopov, če bi si zadržal vaše blago, ko pa nisem izvršil onega, za kar ste mi ga dali. Prejmite ga nazaj in zapomnite si, da se mi **Buri za zlato ne prodajemo.***

Najpokornejši

Martin Svendt.*

Kak učinek je imelo to pismo pri angleškem stotniku, razvidite iz tega, da je prosil dopusta iz službe ter sedaj živi povsem mirno in tiho na svojem posestvu.

* Slovenci in Slovenke, berite to pismo, se trkajte na prsi ter izprašujte svojo vest. — Marsikdo proda za kapljico „šnopsa“ sebe in svojo domovino.

kapitalistov-veščakov svoj gospodarski grob, ki se sploh ne rentira, to kopališče si hoče na glavo natvezti naša revna občina z izposojenim denarjem — ter upa prosperovati. Ali je mogoča večja bedarija. Treznejši obč. volilci hiteli so takoj v obč. pisarno ter protestirali proti takemu gorostasnemu sklepu, ki lahko pripravi vse tržane v največje gorje. Pa akoravno je dobra tretjina volilcev bila proti, se je sklep vkljub temu izvršil. — Protestujoči volilci so vložili nato takoj po g. dr. Kolšek pritožbo na namestništvo ter jo podprli z vzroki, katerim se ne da ugovarjati. Radovedni pričakujemo, kaj poreče k temu namestništvo.

— Nemško šolo na Laškem je zapustilo in v slovensko prestopilo že začetkom tega šolskega leta toliko otrok, da se je pokazala potreba na slovenski šoli otvoriti nov razred, na nemški pa enega opustiti. Govori se, da se bode sedaj na nemški šoli tudi slovenski poučevalo, ker se bojijo, da drugače vse otroke zgubijo. No, potem pa postane nemška šola samaobsebi nepotrebna, kajti dvojezičen pouk je tudi na slovenski šoli. Najbolje bo potem, da se otroci iz nemške šole premestijo v slovensko, poslopje pa se uporabi za zavetišče nepotrebni nemških učiteljev in učiteljic — katere bodo vzdrževali seveda nemčurji. — Nadučitelj nemške šole, nekemu Sernecu (sicer velik nemec — pa ime si je od Slovence izposodil!) bilo bi priporočati, da prebere pouk o občevarju z ljudmi, kajti pri zadnjem vpisovanju otrok se je vedel kakor kak paša. Prišel je v hišo odlične narodne obitelji ter od navzoče gospe brez vsakega pozdrava zahteval, da mu pove število otrok. To je tista „deutsche Bildung“. Ako se že nadučitelj ne ve olikano vesti, kako se naj to zahteva od učencev.

— Pri odhodnici gospoda kaplana Bosine so zasačili dva dečka, ko sta hotela ravno s kamenjem bombardirati pivnico. Dečka pohajata nemško šolo. Ravnatelj pivovarne, ki jih je pravočasno odgnal, zabrusil je eden teh paglavcev popolnoma nemški pozdrav v obraz: „Kannst mich in ... lecken!“ Takega obnašanja se uči deca v nemški šoli!

— Laški Slovenci so odposlali na vladiko Strossmayerja k njegovi 90 letnici sledeči brzojavni pozdrav: Da Bog ohrani mnogo let še diko bi Slovanov — to želja najsrčnejša slovenskih je Laščanov.

— Iz Ljutomera. Tombola gasilnega društva Stročja vas-Pristava je uspela nad vse pričakovanje dobro. Žalibog se je tombola prezgodaj začela in občinstvo se torej ni moglo zbrati v tolikem številu, kot se bi, če bi začeli malo pozneje.

— Gospodu Karlu Kogovškemu, zidarju v Trbovljah. Blagovolili ste pri nekem rudarskem volilnem shodu se izraziti, da jaz kot župan trboveljski sem ukazal redarjem, da morajo prepozdano povedati in zabraniti kmetom prodajati krompir v Trbovljah. Dalje, da sem na volilnem shodu na Polzeli se izjavil, da bodem, ako bodem izvoljen poslancem, deloval na to, da bodo rudarji morali delati 12 ur na dan in za manjšo plačo kakor dosihmal. Pozivljam Vas, da mi v teku 14 dni to dokažete, za kateri dokaz Vam jaz takoj izplačam v gotovini 1000 kron. Ako mi pa ne dokažete, Vas pa javno imenuje nesramnega lažnjivca in obrekovalca.

Hrastnik pri Trbovljah, dne 7. septembra 1904.

Ferdo Roš,

posestnik in župan trboveljski.

— Volilni shod na Bizeljskem. Dne 4. t. m. je bil na Bizeljskem volilni shod, na katerem se je predstavil svojim volilcem državni poslanec in kandidat za 4. volilno kurijo, dvorni svetnik dr. Ploj. Shod je otvoril ob 8. uri zjutraj župan bizeljski, g. J. Pečnik, ter predstavil mnogobrojnim poslušalcem kandidata, ki je po volitvi predsednika g. J. Janežiča razvil svoj program v kratkem a jedrnatem govoru. Iz njegovih besed smo posneli, da je gospod dvorni svetnik pred vsem vnet za dobro kmetijskega stanu, za katerega, korist se hoče vselej vestno potegovati. Ustanovljanje slovenskih ljudskih šol, kmetijskih, meščanskih in vinarških šol s slovenskim učnim jezikom smatra za nujno potrebo. Potegovati se hoče za zavarovanje poslov. Energično bode zahteval

uravnava južnoštajarskih potokov in rek, zlasti Sotle. Govornik smatra za veliko krivico, da so slovenski učitelji večinoma v 3 plač. razredu in vabi navzoče učitelje, da prosijo po njem za uvrščenje v višji plačilni razred. Vinska klavzula se mora odpraviti, pa tudi proti uvažanju ogrskega vina se morajo storiti primerni koraki. Sploh pa obljubi, da se bode ravnal sploh po geslu: „Vse za vero, dom in carja.“ Sledila so še nekatera vprašanja, na katera je g. dvorni svetnik obširno odgovoril. Govor je bil sprejet z velikim navdušenjem. Nato sklene predsednik Janežič zborovanje in izreka g. dr. Ploju toplo zahvalo. Pri tej priliki smo opazovali, da bode šlo na Bizeljskem vse v boj za novega poslanca, in da bodemo v brežiškem okraju imeli glavno oporo Slovenci kmalu na Bizeljskem. Slava zavednim Bizeljčanom!

— Volilni shod v Šmarju pri Jelšah se bode vršil v nedeljo, dne 11. septembra 1904 ob pol 12. uri dop. v gostilni g. Karola Jagodič. Predstavil se bode volilcem IV. kurije kandidat g. dvorni svetnik dr. Miroslav Ploj. Volilci udeležite se tega shoda mnogobrojno.

— Pri Sv. Križu tik Slatine se bode vršil v nedeljo, dne 11. septembra 1904, ob pol 4 uri popoldne v gostilni g. Franceta Ogrizek volilni shod, pri katerem se bode volilcem IV. kurije predstavil kandidat g. dvorni svetnik dr. Miroslav Ploj. Volilci iz rogaškega okraja udeležite se tega shoda mnogoštevilno!

— Še enkrat opozarjamo na veliko dijaško veselico, ki se vrši dne 11. t. m. v Žičah v prostorih g. Iv. Gosaka. Prijazno sodelovanje prijavil je tudi znani izborni izveščani kvartet konjiških samcev. Peli bodo torej trije pevski zbori, igrali dve godbi (šmarska in dijaška tamburaška). Da je ostali zanimiv spored, katerega smo slavnemu občinstvu javili že minolič, res vreden, da se vsakdo, ki le količkaj more, potruji to pot v naročje veselja in zabave, je cenjenim bralcem „Domovine“ itak znano. — Da se torej gotovo vidimo!

— Volilci pozor! Iz ptujskega okraja se nam poroča: Ptujkega „Štajerca“ agenti hodijo po občinah okoli ter vsiljujejo ljudem nemškutarskega kandidata Wratschkota, češ, da je on kandidat „slovenskih naprednjakov“. Od nezavednih volilcev zahtevajo celo glasovnice, katere potem izpolnijo z nemškutarskim kandidatom. Na te nesramne sleparije ptujskih nemčurjev opozarjamo nujno vse naše somišljenike v posameznih občinah, da pregledajo vse glasovnice dotičnih volilcev ter opozorijo volilce na nemčurske sleparije.

— Nemškutarski „Štajerc“ piše, da so „klerikalci“ postavili kandidatom dvornega svetnika Miroslava Ploja. To je nesramna laž, kajti dr. Miroslav Ploj je kandidat vseh Slovencev ptujsko-orinoško-brežiškega okraja brez razlike stanu, dočim je orehovski grajščak Wratschko kandidat združenih nemcev in nemškutarjev oziroma Štajercijancev.

— Ptujška „giftna krota“ zaganja se prav sirovo v našega zaslužnega poslanca in kandidata dr. Miroslava Ploja ter hvali na vse pretege nemškutarskega kandidata „kmeta“ Wratschkota „Kmet naj voli kmeta“ vpije nemškutarski „Štajerc“. S tem se ta „Štajerc“ tepe sam po svojih nemškutarskih čeljustih, kajti v mariborskem okraju je slovenski kmet Thaler kandidat proti nemškemu meščanu in trgovcu Stigerju. In „Štajerc“ priporoča tukaj trgovca Stigerja proti kmetu Thalerju. Kmet Thaler je namreč Slovenec in slovenskega kmeta pa „Štajerc“ seveda — ne mara.

— Kako bi se Ornigov „Štajerc“ (giftna krota) rad otresel zveze z zavrtnim morilcem Alojzijem Muršičem v Dornavi in utajil svojega sotrudnika, ki baje zdaj, ko se nahaja v preiskovalnem zaporu, vse upanje stavi na podporo g. Orniga. — Gospodu županu Ornigu v Ptuj — mimogrede omenjamo, da je vitez Fran Josipovega reda — je jako neljubo, da smo razkrinkali zvezo njegovega lista „Štajerca“ z zavrtnim morilcem Alojzijem Muršičem v Dornavi. Raditega hoče preslepiti javnost z izmišljenim telegramom, ki ga je objavil zadnji „Štajerc“. Ta telegram se glasi: „Alojzij Muršič, ki je Šeguli po magal njegovo ženo umoriti je baje bil sotrudnik

„Domovine“. Dobro si jo iztuhtal, lažnjivi kljukec! Samo naprej nam povej, kje je ta telegram oddan, da bomo zamogli pri dotičnem brzojavnem uradu poizvedovati in odpošiljatelja tega telegrama izvedeti. Dokler tega ne storiš, si lažnjivec vseh lažnjivcev in vreden pajdaš in zaveznik Alojzija Muršiča. Nadalje nam blagovoli povedati, kateri dopis, članek ali katero pesem v „Domovini“ pripisuješ Alojziju Muršiču; mi ti bomo potem dokazali, da je tvoja trditev nesramna laž in izmišljotina, katere zopet ni nobeden drug zmožen, kakor brezdušni mazači Ornigovega glasila, ki zastrupljajo vse poštenje in vso pravost. Torej na dan z dokazi, kakor smo mi dokaze doprinesli, katerih drugače ovreči ne znaš in ne moreš, kakor po načinu tvojega „ljubljenca“ in „sotrudnika“ Alojzija Muršiča. „Gliha vkup štriha“ — to besedo ti zlobneš večkrat nevredno rabiš; tvojemu sotrudniku in „pesniku“ je pritisnjen pečat zavrtnega umora. Dornavčan.

— Najdeno. Mož, ki je izgubil 9. julija po cesti proti Ptuj denar, naj se zgleda v župnem uradu pri Sv. Marku niže Ptuja.

— Središče. V nedeljo, dne 4. sept. so priredili središki šolarji pod vodstvom g. učitelja Serajnika majhno veselico, oz. petje; imela bi se vršiti še le 15. sept. z javno skušnjo in zastavo, pa ker so vsled boleznih otrok šolo zaprli, se je to nedeljo. Peli so „Štiriletne čase v živih podobah“ jako lepo, da, izborno. Pokazalo se je, koliko premore učiteljeva spretnost in pa vaja. G. Serajniku častitamo na lepem uspehu in želimo, da bi šolarji večkrat nastopili na odru, kakor so že pred nekaterimi leti v obč. zadovoljnost.

— V mariborskem okraju bode pri bodočih volitvah borba najhujša, kajti tukaj bodo posegle v boj štiri stranke: Slovenci, Nemci, konservativci in socijalni demokrati. Ako stori vsak volilec svojo dolžnost, je zmaga slovenskega kandidata gosp. Franca Thalerja gotova. Ker so Nemci že pričeli silno agitacijo za svojega kandidata Stigerja, moramo tudi mi Slovenci napeti vse sile, da rešimo čast Slovencev mariborskega okraja. Na noge torej! Živio naš kandidat Franc Thaler!

— Volitev v četrti kuriji za štajarski deželni zbor v mariborskem okraju. Kakor smo že poročali, se je postavil v tem volilnem okolišu na zaupnem shodu dne 1. kimovca t. l. kandidatom g. Franjo Thaler, posestnik v Št. Ilju. Ta kandidatura vzbuja vobče zadovoljstvo. Stem so Slovenci dokazali, da se tudi v mariborskem okraju ne odreko pravici do samostojnega obstanka, da tvarjajo tudi v tem okolišu političen faktor. Kandidat g. Thaler je zelo srečno izbran ter je znan kot narodnjak od pete do glave, ki si je stekel za narodno stvar v Št. Ilju, to je ob meji slovenskega ozemlja, že mnogo nevenljivih zaslug. G. Thaler je kmet in bo v deželnem zboru najboljši zastopal slovenskega kmeta, ker sam občuti, kje našega kmeta čevelj žuli. Gospod Thaler je znan kot dober govornik in je izvenredno izobražen, vsled česar združuje v svoji osebi vse poslanca potrebne lastnosti. Kot slovenski poslanec zavzemal se bo vedno za slovenske narodne zahteve in za razširjanje volilne pravice. Radovedni smo, kaj poreče „Štajerc?“ Kmet naj kmeta voli, je njegovo geslo. V mariborskem okraju je izmed vseh kandidatov edinole g. Thaler kmet, Stiger je trgovec, meščan. Upanje na vspeh imamo edinole, ako spravimo zadnjega volilca na volišče. Nemcev je sicer v tem volilnem okolišu več, toda zmaga ni izključena, ker so Nemci razkosani na več strank. Slovenski zaupni možje na noge! Razvijte tako krepko agitacijo, kakor je še v tem kratkem času mogoče. Slovenski kmetje, slovenski delavci in meščani pridite vsi do zadnjega na volišče, volite vsi našega kandidata g. Franjo Thalerja iz Št. Ilja!

— Volilni shod bode imel naš kandidat za mariborski volilni okoliš, gosp. Franc Thaler dne 11. septembra ob 11 uri popoldne na Ribnici na Pohorju v gostilni g. Hohnjeca (pri Tamlerju) in isti dan popoldne ob 3. uri popoldne v Vuhredu pri županu g. Jakobu Sgerumu. Volilci, pridite vsi na zborovanje!

— Iz Radinske okolice. Na adresi c. kr. poštnega ravnateljstva v Gradcu. Ko so se dne 14. avg. t. l. vračali nekteri odlični kapelski Slovenci z radinskega kolodvora proti domu, postavila njim je pot na okrajni cesti blizu c. kr. poštnega urada tolpa mlečnozobih smrkolinov pod osebnim vodstvom tukajšnjega c. kr. poštnega upravitelja g. Edvarda Pascha ter njih brez vsakega najmanjšega povoda na hrulila s „pereat“ klici, in popevanjem protiavtstrijske, vsenemške pesmi: „Die Wacht am Rhein.“ Karakteristično pri tem je to, da je k tej pobalinski demonstraciji g. c. kr. poštni upravitelj skomandiral vse svoje otroke, med katerimi se je posebno odlikovala njegova nadebuda hčerka Eliza, sedaj praktikantinja pri c. kr. pošti v Radencih s pobalinskimi klici: Heil und Sieg den Windischen Strick!! Napadeni so se pritožili vsled takega pobalinskega napada na c. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu, katero pa še do danes ni oskrbelo, da se napadenim da primerno zadostilo, oziroma napadalcem potrebno plačilo. Usojamo si torej tem potom javno vprašati slavno c. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu: 1. Ali in kedaj je dovoljeno c. kr. poštnim uradnikom udeleževati se, ali pa celo uprizarjati in voditi take cestne demonstracije? 2. Ali pa se mogoče slavnoisto celo strinja s takim postopanjem podrejenega mu c. kr. poštnega uradništva in take demonstracije celo odobrava? 3. Ali pa slavno c. kr. poštno ravnateljstvo daje svojim uradnikom celo taka navodila? In bode c. kr. poštna praktikantinja gospica Eliza Pasch pri skušnji zaraditega čina celo pohvajena? Ljudstvo v okolici je ogorčeno in želi točnega odgovora! Če pa se slavnemu c. kr. poštne ravnateljstvu ni vse jasno, naj se obrne na uradništvo „Domovine“, kjer se lahko z natančnejšimi podatki in imeni postreže.

— Iz Kapele pri Radgoni. — Volilno gibanje. — Polit. in gospd. društvo ljutomersko priredilo je dne 4. septembra volilni shod pri Kapeli. Vkljub slabemu vremenu je bila udeležba mnogobrojna. G. dr. Chloupek pozdravi zborovalce opozarjajoč jih na važnost volitve v IV. kuriji in odda besedo g. dr. Grossmannu, ki navzočim temeljito razloži, kako je postopati pri teh volitvah. Oriše nam tudi vnebojijoče krivice, ki jih morajo prenašati štajarski Slovenci. „Pravična“ vlada nam ne da najpotrebnejših šol, v urade nam vsiljuje same Nemce ali nemškutarje — strmi svet, v Ljutomeru je samo eden izmed 30 uradnikov Slovenec. — Kandidatura g. dvornega svetnika dr. M. Ploja se je sprejela z burnim navdušenjem. Predno je g. predsednik zaključil zborovanje, pozval je navzoče, naj se javijo, ako ima kdo kaj opomniti. Sedelo je namreč v okrajnem kotu tudi čvetero Bračkijancev, sami junaki po duhu in telesu. A nikdo izmed njih si ni upal odzvati se pozivu predsednikovemu glede kandidature dr. Ploja. Po zborovanju pa so jo mahnilo junaško iz sobe, da smo komaj zapazili. Kajne to so močje, ki si niti ne upajo svojega prepričanja priznati in svojega kandidata imenovati! Take ljudi privoščimo orehovskemu Bračku. Naš edini kandidat za IV. kurijo pa je g. dvorni svetnik dr. M. Ploj, na katerega se naj združijo vsi naši glasovi!

— Družba sv. Cirila in Metoda pojasnuje da stane 1000 narodnih kolekov 20 kron. Trgovcem in trafikam se more, ako naročajo najmanj 1000 izvodov, na njihovo izrecno zahtevo dovoliti rabat. Če takoj plačajo naročene kolke, da jim družba na 1.000 kolkov 50 kolkov po vrhu. Razne tvrdke ki ga pa prodajajo družbi v prid brez plačilo zagotavljajo si s tem činom narodno zahvalo. Narodni kolek se naroča z naslovom: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, „Narodni dom.“

Društveno gibanje.

— Prostovoljno gasilno društvo v Latkovi-vasi priredi veliko ljudsko veselico z godbo v prostorih gosp. Franca Vedenika v Št. Pavlu dne 18. t. m. ob 4. uri popoldne v korist društva. Vabijo se vsa prostovoljna gasilna društva in vse slavne občinstvo. Vstopnina 20 vin.

— Bralno društvo na Dobrni pri Celju obhaja 18. septembra desetletnico svojega ob- stanka. Natančnejši spored se objavi prihodnjič.

— Videmsko gasilno društvo v zvezi z damskim odborom in ostalimi društvi priredi 11. t. m. v prid šolskemu stavbenemu skladu veliko ljudsko veselico v gostilni g. Podjedove na Vidmu. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vstopnina 40 vin. Občinstvu se bodo nudile različne zabave. Iz prijaznosti sodelujeta tudi močan pevski zbor in tamburaški zbor v zvezi z orkestrom.

— Dijaštvo ormoškega okraja priredi svoj tretji „jour fixe“ v soboto, dne 10. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilni g. A. Miklina pri Veliki nedelji. — Prijatelji dijaštva se vabijo, da se udeležijo tega sestanka.

— Čitalnica v Brežicah priredi v nedeljo, dne 11. septembra t. l. gledališko igro „Deseti brat“ ob 8. uri zvečer v veliki dvorani „Narodnega doma“. Ker je ta igra ena izmed najlepših slovenskih iger, bo gotovo udeležba mnogošte številna. — Cene so sledeče: sedež I. vrste (total) 2 K 50 v, sedež II. vrste 2 K, sedež III. vrste 1 K, stojišča 80 v. — Vstopnice se dobivajo v trgovini gospoda A. Umeka v Brežicah in zvečer pri blagajni.

— Prostovoljno gasilno društvo v Okoslavcih ima v nedeljo, dne 18. t. m. tombolo v gostilni Andreja Jurkoviča v Okoslavcih. Prijatelji društva so naprošeni nas gmotno ali pa v darilih podpirati. V slučajih slabega se vremena tombola preloži. Odbor.

Dopisi

— Iz Teharja. Dne 29. avgusta t. l. obhajal se je tukaj sklep šolskega leta 1903/4, ki se je povzdignil v prav mično in ginljivo svečanost. Po običajni zahvalni sv. maši, katero je daroval katehet č. g. Janez Čemažar in katere se je udeležilo obilo odličnega občinstva in učiteljstvo z učenci teharske in šentlorenške šole, zapeli so otroci z velikim navdušenjem „Te Deum“. Po opravlilu v cerkvi korakali so otroci nazaj v šolo ter se zbrali vsi v tretjem razredu, ki je bil z zelenjem in cveticami ves okinčan; raz šolskega poslopja vihrala je ponosno cesarska zastava. Na vabilo učiteljstva sešlo se je v šoli tudi obilo cdličnega občinstva, dobrotnikov in staršev; tukaj najprvo ena učenka v ginljivem nagovoru podari blagorodni, milostni gospej doktor Stori ovi krasen šopek svežih cvetic v znak spoštovanja in proseč jo nadaljne naklonjenosti. Nadučitelj g. Lovro Šah v izbranih besedah pozdravi gospo in gospoda dr. Štora. Dalje pozdravi g. Šah gospodično Melanijo Sittig, učiteljico na c. in kr. mornarski šoli v Pulju; učiteljstvo šentlorenške šole, načelnika krajnega šolskega sveta g. Jožef Rebova in druge ude krajnega šolskega sveta in občinske odbornike, zahvaljujoč se jim v imenu učencev za vse prejete dobrote v minolem šolskem letu. Na besede, govorjene na presvetlega cesarja Franca Jožefa I zakličejo otroci trikratni „živijo“ in zapoje vedno novo: „Bog ohrani“ in „Trdno dajmo“. Najpridnejše učence, katere je klical z „domačimi imeni“ iz častnih knjig doktor Štor, v svojih mladih letih tudi učence te šole — obdarila je milostna gospa Štor-ova z ličnimi molitvenimi knjižicami in svetimi podobnicami. „Bog plati“ in „hvala“ zagrmelo je iz ust otrok, ko je gospod doktor podaril 20 K za šolske potrebščine in gospodični Melaniji in Olgi Sittig vsaka po 10 K za šolsko kuhinjo. S solznimi očmi, s šopkom v roki, z nekim strahom pririje izmed otrok deklica pred navzoče, stopi pred gospodično Olgo Sittig, ji podari šopek ter jame z jokajočimi besedami se poslavljati od nje, ki danes ostavlja to šolo, ker pojde v Judenburg kot učiteljica na meščansko dekliško šolo.

Iz Laporja. Dne 28. avgusta se je vršila v Laporju velika narodna veselica z zelo bogatim sporedom. Predstavljali sta se dve igri: „Dr. Veznal in njegov sluga Stipko Tiček“ in „Vaški skopuh“; proizvajali so se mešani in moški zbori, deklamovali sta se dve pesmi; bil je velezabaven boj s konfeti, za srčne potrebe je skrbela šaljiva pošta, za telesne pa vestni gostilničar g. Vehovar in k vsemu temu nam je neumorno svirala domača godba vrlih preprostih mož.

Ne zdi se mi potrebno in umestno objavljati popisov o vsaki brezpomembni veselici, o

vsaki novi maši itd., ali ta laporski praznik zasluži, da izve o njem tudi širše občinstvo, kajti Laporje je priredilo ta dan svojo veselico, pokazalo svetu, kaj premorejo naša vrla slovenska kmetka dekleta in nadarjeni slovenski fantje: Laporje se je ta dan narodno poživilo.

Gotovo nad 500 gostov se je bilo nabralo v lepo opleteni, nalašč za veselico postavljeni utici na Ašičevem travniku. Vsi sloji in vsi bližnji kraji so bili zastopani. Samo nekateri, ki imajo svojo narodnost vedno prav radi na jeziku, so šli ta dan ostentativno na Črešnjevce k slavnemu Kresniku. Kakor ljubo...! Želeli bi bili tudi še kakega javno znanega in delujočega gospoda... Volitve so pred durmi... Tako lepa prilika...!

Zbrane goste pozdravil je v imenu laporske probujene mladine vrli narodnjak g. Franc Mlakar. Sporedne točke so se proizvajale uprav izborna. Ljudje so se kar stiskali k odru, da vidijo slovečega doktor Veznala, Stipka Tička in druge tipe. Fantje so vam igrali res tako mirno, neboječe, naravno, da smo se kar čudili. Občinstvo se je jako zanimalo in srčno smejalo šaljivim prizorom.

Kroha celemu sporedu je bilo pač petje. Smelo trdim, da se s takim zborom pač lahko nastopi v vsakem provincijalnem mestu. Ta preciznost, sigurnost, primerno povdarjanje, njanširanje in čisto izgovarjanje nas je presenetilo. Sattnerjev mešani zbor „Na planine“ se je izvedel posebno fino in z živim čutstvom. Ti uspehi so le mogoči, ker si je znani tenorist g. Ašič vzgojil pevce sam z vednimi in vestnimi vajami. Zdaj ima delo olahkočeno. Želimo samo, da bi zbor čuli še kje drugje, n pr. v Slov. Bistrici.

Le prehitro nam je minil inace dolg oficijelni del. Z zadovoljnostjo je zrl aranžer cele veselice g. jur. Ašič na tako točno in izborno končan spored; fantje in dekleta so izvršili svojo ne malo nalogo v svoje, svojega vodje in celega Laporja veliko veselje in ponos.

Početkom proste zabave se je g. jur. Ašič prav lepo zahvalil vsem, ki so pomagali, da je veselica tako krasno uspela. Saj pa je imela veselica blag namen, podpirati dijaško kuhinjo v Mariboru. Potem dvigne čašo g. jur. Z. ter v krepkih besedah objasni važnost te veselice ter napije še posebno laporskim dekletom in fantom katerim gre, — je povdarjal, — poleg duše vse veselice g. jur. Ašiča, vse Ašičeve družine in poleg veleposestnika g. Mlakarja največ zaslug in priznanja. Govor g. Z. je bil z navdušenjem sprejet in neštevilnokrat z „živijo“-klici prekinjen. Gospod Z. je posebno opozarjal na naš nemčurska mesta, ki ovirajo naš narodni razvoj, naš prospeh — in to po krivdi slovenskih okoličanov, ki podpirajo nemške in nemčurske tvrdke ter si sami redijo gada na prsih. Zakaj vraga bi moral biti Slovenec samo trpin? Zakaj ne bi on gospodaril na svoji zemlji na svojih mestih in vrteh. Posluševalci so burno in ponosno pritrdjevali odkritim in moškim besedam govornikovim zlasti, ko je priporočal: vun s sleparskim „Štajercem“! Navzočih je bilo baje par pristašev „Štajerčevih“, ki pa se seveda niso ganili. Morda se jim je zdanilo v glavah? Dal Bog!!! V Laporju in njega okolici sije bel, jasen dan. In če bodo fantje in dekleta tako narodni, tako vneti ostali, kakor so sedaj, če bodo vedno tako visoko dvigali slovensko zastavo, kakor so jo postavili na oni ponosni, visoki smreki pred vhodom, tedaj bo lepo Spodnje Štajarsko celo naše. In do tega mora priti. Zato pa je treba, da se razvije na vsaki pedi naše zemlje narodno življenje, da objame tudi tiste, ki gazijo v nemčurski tmini. V to krepak „Naprej“.

Narodno-gospodarske novice.

Nekaj o čebelarstvu.

Piše I. Vuk.

O čebelah in njih življenju sploh.

Važnejše reči o čebelah in njih življenju smo že govorili, torej sedaj nekatere besede vobče.

Ko začne ljubo solnce ogrevati božjo zemljo, privabijo njegovi žarki vsako živo bitje iz svojega zavetišča, kamor se je poskrilo pred neu-

smiljeno zimo. — Meseca marca ali pa tudi že prej, kakoršna je pač zima in čas, že začno čebele nositi in nabirati. — Umni čebelar mora sedaj skrbno pregledati, ali je vse v redu v panju. Ker ljubijo čebele snago in ker jih je skozi zimo več poginilo, bodisi od starosti ali kako drugače, leže te z drugo nesnago vred na tleh panja. Da prihranimo čebelam delo snaženja, pometemo to sami iz panja. Pri tem treba dobro pogledati, če ni morebiti med mrlički matica. Če bi se to zgodilo, je panj brez matice. Potem se pogleda na zalego. Če se nahajajo med ličinkami trotov ličinke delavk, je znamenje, da je matica v panju še čvrsta in za plemen dobra. V drugem slučaju pa trotna.

Panj, ki je izgubil matico, je izgubljen in treba mu odpomoči. Tudi oni ni nič vreden, ki ima trotno matico. Taka matica se odstrani in čebele se morajo združiti z drugimi, ki imajo dobro matico. To se zgodi tako: panju, kojega mislimo združiti z drugimi, se odvzame matica, ako jo še sploh ima. To delo se mora vršiti le v toplem vremenu in proti večeru, ker čebele tedaj manj pikajo. Sedaj stresimo te čebele pred čebelnjak. Čebele zlete nazaj k svojemu panju, a ker ga ne najdejo več, se porazguba in se sprosijo v druge panje. Mesto, kjer je stal prej njihov panj, se mora seve zadelati. Delajo tudi tako, da poškropijo čebele z medeno vodo, koji je primešano malo pristnega žganja. Čebele potem močno diše in čebele drugega panja sprejmejo rade take tujke. Teke čebele se lahko kar zadi denejo v panj.

Gorje pa čebeli, če se je predzrnila priti oholo pred drug panj. Njena smrt je gotova. Domačinke jo srdito napadejo in umore. Vsaka čebela svojega panja ima svoj poseben duh, po katerem se poznajo. Ta duh dobe po matici.

Čebela, ki hoče biti sprejeta v drug panj, mora priti ponižno pred izhod in se javiti pri straži, ki je pri vhodu. Ta javi dalje v glavno taborišče in kmalu pride deputacija, da si ogledajo tujko. Tipljejo jo po celem telesu in jo peljajo vedno dalje v panj. — Vedno več čebel se druži in tako se navzame njihovega duha in dobi domovinsko pravico. — Tako je sprejem z raznimi ceremonijami končan. Videl sem pa že da se je katera čebela oholo približala kateremu panju. To se je zgodilo tedaj, ko sem enkrat predstavil panje in niso bile še vse čebele doma. Tako so mislile te nesrečnice, da pridejo v svoj panj, pa je bil tuj. Straža je ne pustil dalje. Ona hoče po sili iti v panj, češ to je moje domovje. — Straža pokliče pomoč in kmalu zagradi več krepkih čeljusti nesrečnico, jo trgajo in vlečejo ter jo vržejo vso potrto ali pa že — mrtvo iz panja.

Marsikdo bi menda mislil, da čebela pozna svoj panj, ga postavim, kamor ga hočem. Temu pa ni tako. Čebele, ko začno zopet letati, posebno mlade, ki so se šele komaj zvalile, zlete vun in letajo v polukrogu pred vhodom panja. Od začetka delajo majhne kolobarje, potem vedno večje in večje in potem zlete že dalje proč. To se seveda ne zgodi naenkrat, ampak polagoma. Pri tem obletavanju si zapomni čebela neko znamenje, eno ali več, in prostor, kjer stoji njena hišica. Zato je dobro, če zaznamvamo panje, ali vhode s kakim znamenjem.

Pri močnih panjih se zalega naglo množi, tako da se mora stanišče razširiti. To se zgodi seveda s tem, da se da več okvirjev in praznih satov v panj. Če pa traja marca in aprila slabo vreme pa pride mnogokrat, da se morajo čebele pitati. V ta namen je dobro, če smo si v jeseni ohranili kaj polnih satov medu. Te denemo potem stradajočim. Drugače je v koših in če nimamo nič polnih satov. Tu se mora prirediti strd, ki se v mlačni vodi razmoči. Potem razmočimo v ravno taki vodi sladkor; za to je poraben beli in kandis-sladkor. Tekočina se vlije v lesena koritca in se da v panj. To je najpreprostejši način. Vendar se zgodi, da čebele pri tem obole za drisko. Mnogokrat zgubi čebelar cele panje.

Če pa hočemo prestaviti panje, se to zgodi februarja, predno začno čebele letati. To iz vzroka, že prej omenjenega, da si čebele prej ogledajo prostor. Tudi če se čebele vozijo na pašo, kar se mora goditi po noči, se ne smejo

takoj spustiti na prosto, ker bi potem več ne našle nazaj. Šele za nekaj dni se spuste, ker so med tem že pozabile za prejšnji prostor.

V poletju je za čebele najboljše. Tedaj je obilo jela in dela. To se roji, nalaga med in skrbi za red. Maja imajo čebelarji že na razpolago več mladih matic. Čebelam, ki imajo že stare in slabe matice se lahko odpomore, da se jim da mlada. Stara matica se pozna, da je vitka, gola in črnbliščeča. Mlada je pa kocasta in žoltorjava, oplojena je debela.

Pri dajanju mladih matic moramo ravnati previdno, kakor sploh pri vsem delu krog čebel. Panj, kjer smo vzeli zjutraj matico (staro), naj ostane do večera brez nje, da se čebele zavejo, da ni vladarice. Čebele postanejo nemirne, letajo po satovju so obupane in ne marajo več delati. nekatere planejo na zalogo medu in ga srkajo na življenje in smrt, podoba človeka, ki so mu dolgovi požrtli domačijo. Zvečer pa denimo mlado matico, kojoj smo vzeli iz panja, ki ima mnogo ženske zalege v podobi jajec in ličink. V novi panj pa ne smemo dati matice kar tako, ker bi jo čebele takoj umorile. To zato, ker ima drug vonj. Zato se dene matica v kletkico, majhno, napravljeno iz tanke žice. Tako se dene matica v panj. Čebele jo takoj obležejo, hoteč nepoznano tujko umoriti. Matica se jih zboji leta po kletki semintja od strahu in se začne potiti. Čebele vohajo njen pot in se privadijo njenemu duhu ter jo začnejo skozi luknjice pitati. Po 2—3 dneh jo že imajo vse rade in brez skrbi jo spustimo iz kletke. Če so čebele zgubile matico in jim ni mogoče si preskrbeti druge, so tako obupane, da zagazijo te razumne živalice v hude zmote. Ena izmed teh je ta, kar smo že govorili, da povzdignejo navadno čebelo v matico.

Velikega srpana ponehajo čebele z delom satovja, nosijo pa še pridno. Koncem tega meseca se začne klanje trotov. To namreč opravijo čebele, da odpravijo trote iz panja, kjer lenuhi od lakote ali večernega hlada poginejo. Oplojenje matic se je že tako zgodilo, čemu jih dalje hraniti. Videl sem, da so štiri čebele vlekle trote. Revež se je opiral in opiral, pa nič ni pomagalo, Moral je iti. Pač vladajo ženske in tam za moške ni prijetno, kjer žena nosi hlače.

Beseda o panjih in čebelnjaku.

Da so roparice nekaj hudega, ve vsak čebelar. Pridejo pa lahko iz domačega in tujega čebelnjaka. Če se jim rop posreči, pridejo večkrat ter odnesejo vse. Močni panji se roparic branijo uspešno, dočim šibki podležejo. Vendar se zgubi mnogo čebel. Predno pridejo roparice do svojega cilja, si ga morajo ljuto privojevati. Tu se razvije trdovratna bitka, kjer popada mnogo tolovajev, pa tudi mnogo domačinov. Roparice se poznajo po plahem letanju pred panjem in nazdol visočimi nogami. Da se prežene roparice ali ropanje obvaruje, ne pomaga tisto babjevrno sredstvo, kojih je vedno povsod dovolj, da se n. pr. vtakne krvav nož v streho itd. Tu treba radikalno poseči vmes. Če ne vemo, odkod so roparice, poškropimo jih pri ropanju z apnom in potem pojdemo k sosedu, ki ima tudi čebele gledat. Če so bele, so bile tiste. Ker roparice ne pridejo od daleč, drugače če so samo na to vajene. Domače se pa obvaruje, da se obesi pred vhodom šopek slame, da hodijo med bilkami vun in notri. Ali se pa vhod zoži in čezenj po veze kos šipe, da hodijo domačinke iz panja in v panj po strani. Roparice prilete naravnost in ker ne vidijo šipe, hočejo v panj. Pa neka skrivna moč jih zadržuje. Polasti se jih strah in odbeže ne da bi tekla kri in strd.

Končno naj še povem nekaj, kar sem sam videl pri svojem prijatelju. Po deževnem vremenu pridem k njemu in greva k čebelnjaku. Pove mi, da je moral ta panj rojiti, a še ni roja. Pogledava vanj. Skozi stekleno okno sva videla sledeče: Čebele so bile razvrstene v krogu amfiteatralno. Na sredi je bil prostor-bujišče, kjer sta se ljuto dvobojevali mladi matiči. Deževje je zavleklo rojenje in med tem je prišla druga matica na svet. Čebele so dovolile dvoboj. Hudo sta se bili, dokler ni ena padla. Čebele jo zgrabijo in vržejo vun in prejšnji red se je vrnil. Zgodi se pa pri tem lahko, da sta obe matiči pohabljeni. Potem vržejo čebele obe vun. One ne

marajo pohabljene kraljice, ampak lepo, čvrsto in nepokvarjeno.

Matica ima želo, kakor delavka, a ona v svoji kraljevski ljubezni nikdar ne pikne svojih podložnih, tudi če bi jo hoteli umoriti. Tudi človeka ne pikne. Svojo želo rabi le v dvoboju s sebi enako, ali pa da pomori svoje tekmovalke.

Ko pride čas prezimovanja, naj se prezimujejo le samo težki in močni panji. Morilec pa je oni, ki mori čebele bodisi tako ali tako. Iz panjev z okvirji dobi med brez vsake težave, iz košev, ki so za pleme, se ne jemlje nič strdi. Če se pa vzame, naj se čebele pred čebelnjakom iztrosijo. Te čebele se kmalu poizgube v druge panje. Seveda matičo jim mora odstraniti. A to se naj zgodi s panji, ki imajo stare, slabe matice. Čez tri leta stara matica ni že več za posebno rabo.

Najmočnejši panj ima 7—8 celih ali 14—16 polovičic, če so polne, zadoste za najdaljšo zimo. Ko je vse pogledano in spravljeno ter preskrbljeno, se začne oktobra vhod ožiti. Potem se napolnijo prazni prostori s senom, listjem in sploh s tvarino, ki drži toploto. Tako se čebele zavarujejo za zimo. Toploto v panju si delajo na ta način, da se vedno premičejo po sredini navzdol in po steni zopet na vrh, tako kakor vre voda.

Po letu je potrebno solnce čebelam, a po zimi nevarno. Ono jih lahko zvari v zimi vun. Na zraku pa otpnejo in popadajo na tla ali pa se jim zmoti od bliščečega snega. Zato se rabijo otemnice. To je navadna deska, ki se položi nad izhode, pa ne da bi se izhod zamašil. Potem bi čebele zadušili. V času mirovanja morajo imeti čebele potrebno toploto, temo, mir in dovolj hrane.

Čebela, ako je zdrava, se v panju ne očisti nikdar. Da se torej tudi po zimi lahko očistijo, je treba privzdigniti desko otemnico, če je prišel topel jug in prisijalo solnce. Čebele zlete na prosto se čistit, da je krog čebelnjaka, posebno če je sneg, vse rumeno.

Tudi mnogo sovražnikov imajo čebele, v živalstvu, pa tudi v glivicah. Pa o tem sedaj ne bom razkladal. Pač pa o priložnosti zopet kaj.

Čebela rabi — kar mimogrede omenim — da napravi en kilogram voska (satovja) 18 kg medu. Ona se naje medu, kakor največ more. Potem začne mahati s perutnicami vedno silneje in silneje. Vsakdo, kdor je videl čebelo — ako je še kdo ni, naj si jo ogleda — ve, da ima na zadnjem delu obročke. In iz teh obročkov stopi pri tem mahanju kakor znoj vosk. Druge čebele ga primejo, ga neso k stavbišču, tretje zidajo itd.; tako gre delo naprej. Zato pa si mnogo prihranimo, sebi medu, čebelam dela, ako pazimo pri prešanju na satovje.

Končajmo! Kolikor sem mogel v kratkih besedah povedati, sem povedal. O tem bi se še lahko pisalo mnogo, mnogo a kaj to pomaga. Rekel sem že, da je največje vrednosti praksa. In vsak, ki je to čital, naj si omisli čebele, naj se začne učiti sebi v korist in razvedrilo. In potem pa na shode, kjer se predava o čebelarstvu. Drugod pa, kjer nimajo potovalnega učitelja, pa se sami pogovorite. Jaz delam tako, jaz pa tako in stvar bo uspevala in prinašala sad vam in celi slovenski domovini. Dajte, Slovenci, poprimite se umnega čebelarstva. Umnega pravim, ker polovično delo ni nikjer nič prida, najmanj pa pri čebelah. Mladi svet, ti pa, mesto da bi kolovratil okrog, popival v nedeljo itd, pomagaj ali pa delaj sam. Potem nam ne bo treba hoditi v tuji svet iskat kruha, kjer ga tudi ni. Doma še leži denar na cesti, le najti in pridobiti ga je treba. Torej na delo!

Druge slovenske novice.

— Darila. Družbi sv. Cirila in Metoda so od 16. do 31. avgusta 1904 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Upravništvo „Slovenskega Naroda“ v listih od 13., 17., 20., 24. in 27. avgusta izkazane zneske skupaj 257 K 92 v (med temi 170 K 60 v kot prispevek podružnice v Radovljici), upravništvo „Slovenca“ 24 K 14 v; podružnici: pri Sv. Benediktu v Slov. goricah 200 K, na Vrhniki ob veselici 300 K; dr. Konst. Hiersche v Železnikih 5 K, Jos. Sinko iz Št. Lovrenca v Slovenskih goricah 6 K, gospica Ivanka

Švarc iz Rečice zbirko na primiciji g. Tratnika v Potoku 41 K 73 v, Anton Bukovšek od Sv. Duba pri Ločah zbirko vesele družbe pri Veliki Nedelji 2 K 72 v, dr. Gvido Srebre 10 K, župnik Peter Bohinjc 5 K, Peter Mohar 10 K, Josip Furlani v Villi Vicentini kot jubilar 20 K, Miha Podbevšek iz Prevoj zbirko po 3 K 22 v. Za mladinske napise 243 K 90 v (med temi vodstvo „Narodne šole“ v Velikovcu 210 K). Za „narodni kolek“ 55 K 20 v. — Ker se je v izkazu daril za čas od 16. julija do 15. avgusta 1904 vrnila v nekaterih listih neljuba pomota, da je poslala ženska podružnica v Gorici le 303 K 40 v. Bodi tu popravljeno, da znaša dotični njen prispevek 503 K 40 v.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda. — „Trst—Ameriška proga“. Ekselencia baron Call počastil je s svojim posetom brzo-panik „Pannonia“ dne 1. septembra t. l. ravno pred odhodom v New-York, ko je bil poln avstrijskih in ogrskih popotnikov, med njimi tudi mnogo Slovencev. Baron Call je ostal na parniku dve uri ter se o vsem najpohvalneje izrazil.

Kupujte narodni kolek!

Politični pregled.

— Novi brambovski zakon. Vojni minister pl. Pittreich je v Išli poročal cesarju o novem brambovskem zakonu in pa o uspehu dotičnih pogajanj med obema vladama. Novi načrt brambovskega zakona obsega tudi določila o dveletni vojaški službi ter bo predložen zbornicama.

Rusko-japonska vojna.

General Kuropatkin je 5. t. m. brzojavil carju Nikolaju: Naša armada se je v noči 4. t. m. v polnem redu umaknila iz Liaojanga na desno obrežje reke Tajci. Zadnji naši voji so preprečili japonske poskuse, nas zasledovati.

Polkovnik Gaedke poroča „Berliner Tagblattu“ iz Mukdena: Tudi 31. avgusta so Rusi odbili vse napade generalov Oku in Nodzu in so imeli še v rezervi močne voje. Istočasno je prekoračil general Kuroki s 5 divizijami reko Tajci in Kuropatkin se je odpravil z delom svoje armade proti severozapadu, da bi se mu postavil v bran. Z ozirom na to je Oku v četrtek opoldne dne 1. t. m. znova naskočil ruske pozicije. Tri dni: 1., 2. in 3. t. m. je neprestano bombardiral Liaojang, kolodvor in nasipe ter neprestano naskakoval. Zveza med Liaojangom in Mukdenom je bila do 3. t. m. opoldne prosta. General Kuropatkin se je 2. t. m. 12 km jugovzhodno od Jantaja bojeval s Kurokijevo armado, ki se je baje na večer umaknila preko reke Tajci. Iz gube ruske znašajo v teh petdnevih bojih okoli 10.000 mož, japonske pa 20.000 mož. Izid bojev je odvisen od odločitve ruskega vrhovnega poveljnika. Liaojang so to noč zapustili Rusi in se v polnem redu umaknili preko reke.

Iz Londona se poroča: Močna ruska armada pod poveljstvom generala Kuropatkina samega se je odpravila na vzhod od Jantaja, da bi se postavila v bran Kurokijevi armadi. Kuroki jo je napal, a je bil potisnjen z vso silo nazaj in pregnan z vseh pozicij na levem svojem krilu. Kuroki je z desnim svojim krilom vdrl na ruske pozicije in že se mu je posrečilo dospeti 12 milj dolezniške proge pri Jantaju. Končno pa je Kuropatkin v vso energijo napal japonsko armado in jo prisilil, da se je morala umakniti v svoje prvotne pozicije.

London, 6. septembra. „Daily New“ poroča iz Čifua o splošnem položaju pred Port Arturjem: 45.000 Japoncev je naskočilo 31. avgusta Port Artur; najbolj je trpela 9. divizija. Japonci so bajonetne napade radi velikih izgub začasno opustili in neprestano bombardirajo mesto iz 400 topov.

London, 6. septembra. „Daily Telegraph“ priobčuje sledečo brzojavko iz Čifua: V Port Artur je došel parnik z moko, katerega so v trdnjavi sprejeli z velikim navdušenjem. Kitajski del mesta bodo podrli, da bo prost razgled.

Petrograd 7. septembra General Kuropatkin je brzojavil carju, da se mu je posrečilo odpeljati svojo armado proti severu in jo rešiti

iz nevarnega položaja, v katerem je bila na ozki fronti in na levem krilu.

London 7. septembra. Kurokijev načrt, preprečiti umaknitev ruske armade, se je izjalovil. Zadel je pri Jantaju na tak odpor, ki ga ni mogel premagati. Bitka je trajala tri dni in so si Rusi izvojevali prosto pot proti severu.

London 7. septembra. Kuropatkin se ni obrnil s svojo armado proti Mukdenu, nego je krenil žnjo na stran in pojde, če treba, do Tielinga. Japoncem se vsled izbornega vodstva Kuropatkinovega ni posrečilo, zastaviti Rusom pota proti severu.

London 7. septembra. „Daily Telegraph“ poroča, da je v Daljnem kakih 10.000 Japoncev obolelo za boleznijo „beri beri.“

(399)

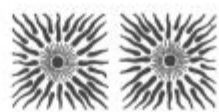
Praktični in zobozdravnik
dr. Janko Sernee

se je vrnil

in ordinuje zopet od 12. ki-
movca naprej v celjskem
„Narodnem domu“ od 8. do
10. ure popoldne in od 2. do
4. ure popoldne.

Dijaka ali gospodično

vzame na dobro a ceno
hrano boljše hiša. — Po-
nudbe pod „Uspeh“, Ptuj,
poste restante. (403) 2-1

Lepo posestvo

naprodaj.

Dve zidani hiši z opeko kriti, 2 mlina, eden s tremi tečaji in s stopami, drugi z dvema tečajema. Kozolec z osmimi predelki, z opeko krit, hlev za 16 glav živine, 7 svinjskih hlevov. Vse zemlje je 74 oralov, v tem 40 oralov hoste in trije vinogradi.

Proda se iz proste roke. Vse je v dobrem stanu in pri okrajni cesti, ki drži od Sevnice na Planino. Hiši ste pripravni za vsako obrt. — Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri Francetu Vodičarju v Zabukovju šte. 63. pošta Sevnica. (400) 1

(404) 3-1

Učenec

z dobrim šolskim spričevalom, poštenih staršev, kateri ima veselje do trgovine, se takoj sprejme pri Ivanu Meketu v Hrastniku.

Sprejme se vesten in delaven

(405) 3-1

viničar

s tremi delavnimi močmi. Stanovanje in drva zastoj ter tudi njive za preživek štirih ljudi. Posebna plača po dogovoru.

Jurij Pevec

gostilničar na Ljubnem v Savinski dolini.

Filijalka

s specerijskim blagom, železnino itd., z večjim okolišem, ob glavni cesti, se odda takoj ali s 1. septembrom in sicer vsled obilega posla ter male družine. (374) 3-3

Kje, pove upravništvo „Domovine“ v Celju.

Živinorejci pozor!

Jurij Pevec, gostilničar na Ljubnem v Savinski dolini, proda do 80 metrskih stotov sladke krme in do 10 m. stotov slame na svojem posestvu v Zibiki pri Podčetrtku. Cena po dogovoru. Krma se lahko tudi na licu mesta pokrmi, ker je hlev za 6 goved in dosti stelje na razpolago. (396) 3-2

Hmelj, suhe gobe,

malisno štupo, suhe črešnje, vsakovrstno sveže sadje, žito, sploh vse deželne pridelke kupi (350) 6-

Anton Kolene, trgovec v Celju.

S parno silo obratovana

tovarna za glinske izdelke v Račju

priporoča svojo veliko zalogo vsega v njeno stroko spadajočega blaga, kakor:

zidne opeke, izdelane z roko ali pa na strojih, votle zidne opeke, opeke na oboke, lončenih cevi za drenažo, na strojih izdelane strešne opeke, patentirane zarezne opeke, plošč za tla-kanje itd. (255) 16-14

Blago izvrstno, ker napravljeno iz najboljših, s stroji obdelane glin; cene nizke.

Slovenska gospodinja!

Zavedaj se svojega rodu ter zahtevaj vselej in povsod (353) 6-

= Cirilovo cikorijo =

torej slovensko, katera je najboljša in v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Moric Rauch

trgovina s steklom in barvami
Celje, Rotovška ulica št. 4, Celje
priporoča

svojo bogato zalogo najboljšega in trpežnega

laka za tla

s kojim si lahko vsakdo sam tla pobarva. — Cena škatlje (1 kilogr.) v štirih različnih barvah 1 K 80 v (90 kr.). (382) 12-3

(376) 3-3

Kočija

v dobrem stanu, eno- in dvovprežna, s 4 sedeži, je

= naprodaj. =

Natančneje se poizve v Žalcu h. št. 20.

V hiši 'Milistan' v hermanskih ulicah
se odda

služba hišnika

s prostim stanovanjem.

(398) 2-2

Prodajalka

zmožna slovenskega in nemškega jezika, ki je popolnoma izurjena v trgovini z mešanim blagom (pričetnice so izključene), se sprejme takoj. Kje se izve pri upravnistvu „Domovine“.
(475) 3-3

Singerjevi šivalni stroji

za domačo uporabo in industrijske svrhe vsake vrste.

Velika trpežnost.
Vzorna konstrukcija.
Preprosta uporaba.
Visoka tvornost.

Leta 1903 samo v Avstriji in Nemčiji.
Devet najvišjih odlikovanj!

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih modernega umetnega vezanja. — Elektromotorji kot gonilna moč pri šivalnih strojih.

Singer Co. akc. družba za šivalne stroje
Celje, Kolodvorske ulice 8. (245) 15-14

Oddajatelj
veliko
visokosti.

Iz prve
roke, t. j.
od pridelovalca

Oddajatelj viš.
duhovščine
in samostanov.

torej
popolno
jamstvo
za naravno

nepopačeno kavo.

PO NAJNIŽJIH CENAH.

Naša pridelitev kave in čaja na otoku Java se obdeluje jako umno. — Naša kava in naš čaj sta zelo blagodišeča in okusna, pa jako izdatna. Javaflor imenuje se naša zavarovana znamka.

Kava:

Pošilja se 5 kg vrečica, colnine prosto in franko, brez stroškov na vsako pošto. — Javaflor najfinejša gl. 665; Javaflor zelen, fin gl. 620; Javabrazil fina družinska mešanica gl. 575.

(250) 12-11

Čaj:

1 kilo gl. 280, gl. 4—, gl. 550.

Cenik brezplačno in franko.

TURK in DRUG

veleposestnik na Javi.

Pošiljatve in skladišča v luki.

TRST, Via dell'acquedotto 62.

Vizitnice

priporoča tiskarna Dragotin Hribarja v Celju.

Vožnje karte in tovorni listi v

AMERIKO

Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV.
Wienergürtel 20 ali pa

Resman Ivan, glavni zastopnik v Ljubljani.
Kolodvorska ulica št. 41, druga hiša na levo.

JOSIP TABOR

tvornica cementnih izdelkov

Špitalske ulice št. 12 **CELJE** Špitalske ulice št. 12,

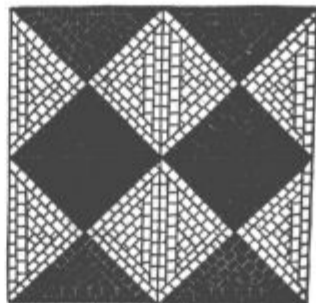
Izdelovanje z roko delanih in stisnjenih cementnih mozaik-plošč

v različnih barvah, gladkih ali robatih, za tlakovanje cerkev, kopališč, kuhinj, vež, hodnikov, stranišč, tratoarjev i. t. d.

Nadalje izdelujem

garantirano izborno blago iz najboljšega betona iz portlandskega cementa

kakor: prosto noseče umetno kamene stopnjice, razkave ali brušene, oltarske stopnjice po meri in načrtu, obode na vratih in oknih, vodne s prejemalnike pri vodnjakih,

konjske napajalnike, krmilnike, vaze, olepševalne krogle, balustrade, balkonske ploče, okrajnike, mejnike, kilometerske kamne, postamente, stebre

nagrobne kamne
nagrobne ograje, banje itd. itd.

Nadalje imam vedno v zalogi

cevi iz tolčenega betona v vseh velikostih, ki se odlikujejo s kolosalno vzdržnostjo, znotraj gladko in čedno izdelane, pripravne posebno za cestne prehode, vodovode, stranišča, dimnike in žične pravlake ter mnogo boljše, cenejše in trpežnejše kakor dosedanja zidana kanali.

Obodi za vodnjake iz betona s pokrovom.

Vsi v to svrhu spadajoči predmeti posebnih oblik in dimenzij ali po risbah se izdelujejo solidno in najcenejše.

Vedno se bom trudil, da postrežem cenjenim naročnikom z najreelnejšimi, najsolidnejšimi in kolikor mogoče nizkimi cenami.

(217) 12-11

Z odličnim spoštovanjem

Proračun stroškov brezplačno.

Josip Tabor

tvorničar cementnih izdelkov v Celju.

Stanje hranilnih vlog nad 18 milijonov K. Rezervni zakad nad 550.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 2. ure dopoldne in jih obrestuje po 4%, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{1}{4}$ % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

!! POZOR !!

Vsem, kateri bolehalo na želodcu
in težki prebavi

daje gotovo pomoč in pov. sča izgubljeno zdravje

edino prava

Germanova zdravilna življenska esenca

katera je nenadkriljivo sredstvo in deluje z največjim uspehom pri vseh želodčnih boleznih, kakor: slaba prebava, pomanjkanje teka, želodčna oteklina, napihovanje, podrigovanje, zgaga, zlatenica, omotica, glavobol, krč itd. Germanova življenska esenca pomaga protijetnim in slennim boleznim, proti hemeroidom, čisti pokvarjeno kri in izločuje vse nečiste sokove iz krvi

Germanova življenska esenca odganja zastale vetrove in neznosne gliste, a s tem, da povrača izgubljeni tek in voljo do jedi, donša mnogo k okrepljenju telesa!

Germanova življenska esenca je pomagala že več ljudem, kateri so jako veliko potrošili za razna zdravila brez uspeha, kateri se pomoči niti več nadejali niso.

Germanova življenska esenca se pripravlja iz blagodelujočih, povsem neškodljivih rastlinskih sokov, je jako prijetnega, nekoliko grenkega okusa, tako da ga lahko uživajo tudi občutljive osebe, ženske in otroci, kateri drugih zdravil ne morejo jemati.

Cena steklenici 1 K 40 v, s pošto se ne pošilja manj nego 2 steklenici, za spremnico in odpravo 40 v več, in to samo po povzetju ali če se znesek pošlje naprej.

Glavna zaloga, kamor naj se vse naročbe naslovljajo

K. GERMANA lekarna 'pri črnem orlu'
v Belovaru, Hrvatsko.

V znak pristnosti ima vsak zavitek tiskano ime tvrdke 'Lekarna k „črnem orlu“ K. Germana u Belovaru. Zato zahtevaj izrecno pristno Germanovo življensko esenco; ako pa ti se ponudi druga, za katero bi se trdilo, da je boljša ali pa ravno tako dobra, je ne vzami, temveč jo naroči po pošti, ako je tamkaj ne dobiš.

(43) 11

Lep vinograd

10 minut od postaje Videm-Krško, se proda s trgovijo ali brez trgovije. — Natančen naslov se pove v upravnistvu „Domovine“.

(387) 8-3

Za trgovce!

Najlepši prostor za trgovino v Celju

štacuna v hiši Posojilnice na oglu rotovške in graške ulice, v katerih se ves promet v Celju koncentruje, — se oddaje v najem s 1. novembrom 1904.

Natančnejši pogoji se izvedo pri ravnateljstvu Posojilnice v Celju. (393) 2-2

V najem se odda

trgovina z mešanim blagom

v lepem trgu na Spodnjem Štajarskem, tik farne cerkve in kolodvora. Sodnija, davkarja in drugi uradi.

Ponudbe pod šifro „100 Trgovina“, upravnistvu tega lista. (392) 3-2

V najem se da

restavracija na postaji v Žalcu

za 500 K brez sob, luči in kurjave. — Več let službujoče natarke imajo prednost. Zahteva se kavcija po 200 kron.

Natančne je se poizve pri Simonu Kukecu v Žalcu. (394) 3-2

Služba šolskega sluga

na petrazrednici na Vranskem

se odda zakonski dvojici, ki nima premnogo otrok. Žena mora biti vsako leto 5 mesecev kuharica za šolsko kuhinjo. Mož dobi tudi službo nočnega čuvaja in prižigalca.

Zraven prostega stanovanja in kurjave znaša letna plača:

za šolsko službovanje	180 kron
za izročevanje opominskih listov	48 „
za žaganje drv	30 „
za šolsko kuhanje	50 „
za nočnega čuvaja	200 „
za prižigalca	40 „

skupaj . . . 548 kron.

Prošnje je vložiti do 15. septembra 1904 pri krajnem šolskem svetu na Vranskem.

Urednika oz. korektorja

sprejme takoj lastništvo „Domovine“ Ponudbe, opremljene s potrebnimi dokazi zmožnosti, pošljejo naj se priporočeno pol. društvu „Naprej“ v Celju.

LJUDEVIT BOROVNIK

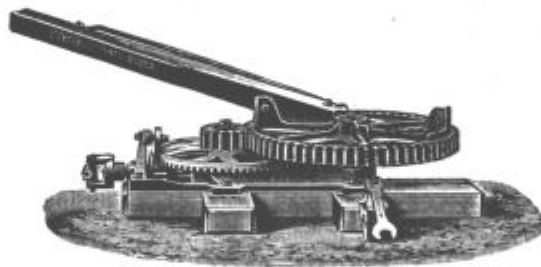
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokrese, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. 20-14 (213)

Kje?

Le pri „Mercur-ju“ trgovina z želez-

nino, P. Majdič, se kupijo najboljši poljedelski stroji,

mlatilnice

vitelji, slamoreznice itd. Bogata zaloga **traverz** in železniških šin, železa

za vezi, cementa, vodovodnih naprav in cevi in vsakovrstnega, v železninsko stroko spadajočega blaga.

SLOVENSKA TVRDKA.

SLOVENSKA TVRDKA.

Vincenc Čamernik, kamnoseški mojster

Nova ulica 11. CELJE Nova ulica 11.

priporoča svojo do 200 komadov broječo zalogo grobnih spomenikov

iz različnih mramorjev, granita in sijenita od preprostega do najfinejšega izdelka, pokonkurenčnih cenah. Priporoča se tudi preč. duhovščini za izdelovanje umetnih cerkvenih,

v to stroko spadajočih del, kakor oltarjev, prižnic, obhajilnih miz itd. Izvršuje tudi vsa stavbena dela.

Priznana točna in solidna postrežba.

(341) 15-6

Vizitnice priporoča tiskarna D. Hribarja v Celju.

Najprimernejša birmanska darila.

RAFAEL SALMIČ

prva narodna in največja trgovina

z urami, zlatnino in optičnimi predmeti

v Nar. domu v Celju.

Kupujem stare tolarje Marije Terezije, križavce i. dr.

Kdor si hoče nabaviti uro, zlatnino ali srebrnino, naj zahteva moj novi, bogato ilustrovani

CENIK

katerega razpošiljam brezplačno in poštne prost. * Vsa v mojo stroko spadajoča dela, popravila itd. izvršujejo se točno in ceno. Za dobro delo garantiram.

Postrežba točna in poštena.